17de JAARGANG — CURACAO DEN 17den FEBRUARI 1900. — No. 842

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,20.

Curaçao, 16 Februari.

JULES GUÉRIN.

———o———

De reputatie van den held van fort Chabrol was sinds lang gemaakt. Bandiet, struikroover, brandstichter, bankroetier, en wat daar verder te vinden zij aan fraaie namen, was hem van zekere zijde toegedacht.

De gewone "reclame" in de dagbladpers, welke zich verlaagt tot de rol van bravo voor sommige haters, die betalen kunnen, was voor de executie van Guérin niet voldoende.

Er werden eenige tienduizenden aan gewaagd, om hem in een anonieme brochure af te takelen, een zedelijken moord op hem te plegen. Zoo Guérin ertoe besluiten kon, na zijn veroordeeling, een schets te geven van zijn laatste tien levensjaren, van zijn worsteling met de alom gevierde grootmachten van het kapitaal, 1900 zou ons een leerzaam en belangwekkend boekdeeltje brengen.

Aan den krachtigen arm van dezen beklaagde kan niemand twijfelen, die hem gezien heeft. In zijn verdediging heeft hij daghelder aangetoond, dat hij niet alleen een gespierde vuist, maar ook een warm hart, gezonde hersenen heeft.

't Was een genot, dien man te hooren, toen hij, eindelijk de gelegenheid gekregen hebbende om al wat hem op het hart lag te spreken voor de hoogste vergadering van Frankrijk, om al de gemeene insinuaties, de lasterlijke aantijgingen te weerleggen, welke tegen hem in omloop zijn, zich daarvan kweet op eene wijze, die zijn vijanden lang heugen zal. Octavius Bernard greep hem in de akte van beschuldiging bij de keel en poogde hem te wurgen met getuigenissen van zeer verdachte personen. Guérin's beurt kwam om den procureur-generaal — in oneigenlijken zin — de vingers aan den gorgel te leggen. Heeft hij den roodgetabberden Octavius op meesterlijke wijze en volgens alle regelen der kunst afgemaakt? Zeker is 't, dat hij kort recht heeft gedaan over de gansche bende van heimelijke belagers, van knabbelaars aan zijn goeden naam en faam.

Zoo er bandieten, dieven en sluipmoordenaars zijn aangewezen, men had ze te zoeken onder de vijanden van dezen man. Van hem heeft men geleerd hoe Frankrijk bestolen wordt door eenige gewetenlooze groote kapitalisten, die naar goedvinden de prijzen van zekere levensbehoeften opjagen, die b. v. de petroleum, welke in België 10 centimes per liter kost, in Frankrijk tegen zes maal dien prijs aan de markt brengen.

Niet alleen een aanklacht tegen die hemeltergende uitbuiterij — een aanklacht, met stukken gestaafd — heeft hij doen klinken in den Senaat, hij heeft ook den onwil of de machteloosheid aangetoond van het Gouvernement, dat den hongerige, die een brood steelt, de strengheid der wet doet gevoelen en de groote boeven, die jaarlijks millioenen stelen, met eerbewijzen overlaadt.

Welk een mate van energie moet Guérin hebben, zegt men onwillekeurig, als men hem zijn strijden en lijden hoort verhalen. Arm, zonder invloed, herhaalde malen vernietigd om zoo te zeggen door de booze macht, tegen welke hij worstelde, gaf hij toch den kamp nooit op.

Voddenraper, zakkendrager, zandkruier is hij geworden nadat hij op jeugdigen leeftijd een prachtige positie had gehad, nadat zijn naam die van een bloeiende firma was geweest. De schelmerij zag hij triomfantelijk haar weg vervolgen, hem, den vertreden worm, geen blik meer waardig keurend. Toch wanhoopte hij niet; ook thans vertwijfelt hij niet, nu een openbare veroordeeling hem treft.

"Gij kunt me dooden," riep hij uit, "mijn beginselen zullen blijven leven. Ons zal de overwinning zijn, want het recht is aan onze zijde, en dit zegeviert altijd vroeg of laat."

Na de belachelijke fort-Chabrol-geschiedenis was Guérin, die "vrij of dood!" gezworen had, in de achting van velen gedaald. Zij hadden 't kraniger van hem gevonden, zoo hij strijdend bezweken was in zijn sterkte. Het zij! Doch wanneer men verneemt hoe deze man verschillende malen het land doortrok, om lezingen te houden tegen de schelmerij der machtige boeven, om het volk te toonen hoe schaamteloos het op contributie werd gesteld door de prinsen van den geldzak, en hoe hij bij die gelegenheid verscheiden keeren alleen stond tegenover tientallen van schavuiten, betaald om hem van kant te maken, dan vergeet men spoedig Chabrol. De man, die in een vergadering, waar de politie, die hem weigert te beschermen, niet vertegenwoordigd is, den omgekochten, die hem vermoorden moeten, toeriep: "Laat me eerst vijf minuten spreken, dan moogt ge me van kant maken," is het tegenovergestelde van een lafhartige. Dergelijke proefjes heeft Guérin meer dan eens geleverd.

Beschuldigde zou geen Franschman wezen, zoo de *esprit gaulois* ontbrak in zijn zelfverdediging voor het Hof. Hij beschikt over een welsprekendheid, die geheel de zijne is; hij bedient zich van een beeldspraak, die aan zijn redeneering, aan zijn betoog eigenaardige kracht en bekoorlijkheid bijzet. Wanneer hij zijn gehoor heeft doen trillen van verontwaardiging over het schandelijk bedrijf van sommige groote gelddieven, dan wisselt hij eensklaps van toon en verhaalt als een *gamin de Paris*, die een beetje door zijn haar begint te groeien, een aardigheid, debiteert een kwinkslag, welke zelf de vooringenomenheid der beschreven vaderen tot glimlachen dwingt. Wat zijn vijanden hem ontnamen, niet zijn goed humeur.

Toen Marchand door de Parijzenaars werd ingehaald, toen hem vóór den *cercle militaire* in de Avenue de l'Opéra een ovatie werd gebracht, die de vijanden van het leger van verbeten woede deed stikken, was ook Guérin met een 1000 á 2000 partijgenooten daar. Op een gegeven oogenblik werd het opdringend volk politiemacht en republikeinsche garde te sterk. Guérin geeft zijn mannen een wenk, en dezen stellen zich achter de politie *en haie* en herstellen de verbroken orde.

In zijn verdediging haalde Guérin dit voorval aan, om te bewijzen hoe hij bij deze gelegenheid als altoos met de openbare macht geijverd had voor de handhaving der orde, zoodanig zelfs, dat de commissaris hem daarvoor zijn dank bracht. Daarna vervolgde hij:

„Ik had toen een medaille kunnen vragen. Ik deed het niet en heb er ook geen gekregen. Misschien, dat de Senaat er mij thans een cadeau doet."

Het behoeft niet gezegd dat, op de tribunes vooral — de senatoriale ernst mag zich niet te dikwijls ontplooien, wil de achtbaarheid van het hooge staatslichaam onverlet blijven! — dergelijke aardigheden gesmaakt werden, hoe menigmaal een algemeene hilariteit zich van het publiek meester maakte, en Octavius Bernard alleen misschien volhardde in de statige aanklagersonverstoorbaarheid.

Ook vlijmend scherp is Guérin vaak geweest. De onbekende Senator, die de woorden van meester Menard: „het is geen gemakkelijke taak, Guérin te verdedigen", beantwoordde met „O ja," kreeg de volgende afstraffing: „Celui qui a dit cela, cette lâcheté, celui-là a vomi cette parole dans sa poche."

Er was geen twijfel aan. Guérin zou veroordeeld worden. Om hem

FEUILLETON.

HONOR I COMBATE.

———o——— (38)

Den curso di simannan sigiente Steinfels a haja medidanan preparativa pa paliza su terreno. Pa esai, segun recomendacion el a poné na relacion coe un wardador di mondi di capacidad. Nan a confié coe vigilancia riba mondinan di *Falkenhaus*. También Hans Otto tabata studia coe masjar celo es plan di reglamentoe di tera. Senjor Branden, un di es protectornan di es plan ai, por doené di mehor informacion. Asina anto Steinfels a bai pronto cerca djé. El a haja bon acohida tantoe cerca Branden como cerca su jioe muger koe tabata encargar coe asuntoe di cas,—es tata tabata biuda.

Pronto un ora den un entrebista agradabel a pasa. Despues Steinfels a doena di conocé, koe é kier sabi algoe coe gustoe tocanti es plan di reglamente di tera. Nada tabata mas agradabel pa es senjor di cas. El a trecé carta i cuentanan, mientra es hoben senjorita, coe su exterior huiciosa, tabata haci un impresion agradabel, a sali suave for di den kamber.

Toer es dos hombernan a profundiza nan bien pronto den es papelnan abrir nan dilanti.

Anochi ora Steinfels a bai, el a declara, koe lo é toema parti den es negocio.

⁂

Su sigiente dia caba es bieuw Branden a bai na casa *Waldenburg*, despues koe el a invita senjor Von Erdhofen di bai huntoe coe né cerca senjor Von Waldenburg pa un asuntoe importante.

El a comunica su dos bisinjanan su entrebista coe es hoben Falkenhaus i el a caba coe es palabranan aki:

—Té awor, manera boso sabi, toer nos trabao tabata trompeca solamente riba oposicion di su antecesor of mehor di es intendente Müller. Aunké bo ta rechaza senjor Von Steinfels for di bo companía (é tabata hiza su scouder) esai lo no ta un motiboe pa bo larga di haci negosji coe n'é, senjor Von Erdhofen. Sin duda nos lo gana coe es negosji. Hasta ta parcé mi koe den es hoben ai, tin forza suficiente pa extendé es proyecto i pa explota es negosji, loké ta mi idea favorita, i ta loké nos ningun ta na estado di haci, ni hasta Leopoldo Reinier, no obstante su gran posicion. Awor, Erdhofen, bo sintimentoe ta berdaderamente contra di haci es negosji huntoe coe senjor Von Steinfels?

—Com hende por trata coe sorto di hendenan asina? el a respondé coe orguljo. Si mi mester doené lomba, anto mi no por traha huntoe coe né.

—For di dia Domingo koe mi a mira es senjor ai mi dilanti, Waldenburg dici batiendo nerviosamente coe su dedenan riba mesa, é no por sali for di mi cabez. Ta manera ta un problema ta presenta hende.

—Di ningun manera, senjor Von Erdhofen dici. Es homber ai ta falta ánimo. Mi también ta católico, ma mi no tin di studia ni un momentoe pa mi manda mi testigoe pa un hende koe ofendé mi.

—Es bieuw Falkenhaus, asina Waldenburg tabata sigi su combersacion interrumpir, ta tené bista rigurosa riba loké su sobrino ta haci. No tabatin nada, koe é por larga di sabi. Nunca el a tendé algoe, sino ta cos koe ta contenta coerazon di un tata. Steinfels tabata pasa pa un oficial apto i fuerte; é tabata goza di aprecio di su superiornan, é tabata biba semper sólido, é no sâ hunga, na un palabra, é no tabatin ningun di es dibercionnan koe ta un perhuicio pa asina tantoe jonkman. Nos amigoe a bisa mi poco promer di su morto, koe su sobrino ta un homber koe hustamente é tin mester pa su asuntoenan i pa esai el a determina den su testament, koe é mester toema su retiro for di egército pa é biba aki. Bo ta keré, koe lo no a bini na clar, di un manera of otro, koe Steinfels no ta henteramente un homber di honor? Segun mi, un cos asina, no ta keda scondir. I también hende mester tin respet pa un firmeza asina. Toer hende no por haci mescos, mester tin hopi ánimo. También mi sabi, i sabi positiva, senjores, koe es homber ai na ora di peligro no tabata falta firmeza.

Na su manera simpel, senjor Von Waldenburg tabata conta awor kiko su wardador di mondi a tendé Frans conta di conducta di Steinfels dia di es candela den es molina.

Branden tabata tendé distraido, como el a resolvé caba di keda den un relacion amistosa coe su bisinja nobo. Awor é ta mira toer su plannan koe pa falta di medio no por tabata realizar, bini na un realidad.

—Ta hustamente mi intencion, é tabata observa, ora es baron a jega na fin di su palabranan. Hende mester tin aprecio pa e Falkenhaus ai. Bo religion ta prohibi un duelo, senjor Von Erdhofen?

Mes ora el a respondé:

—Nada mas of menos manera di bo.

en Déroulède was het te doen. De overigen waren slechts figuranten— het zij met allen respect voor hun persoon gezegd. Het hoofd van de *Ligue des Patriotes*, van de *Ligue antisemitique* moest van de baan.

Dat hadden degenen die achter de zwarte gordijn de koordjes houden, welke de politieke mannekes in beweging zetten, reeds lang gezworen.

„Zij brengen „la danse du ventre" van de groote wereldkermis in gevaar," riep een nationalistisch spreker kort geleden sarcastisch uit, en daarom moeten ze voor tijd en wijle onschadelijk gemaakt.

Onwaarschijnlijk is deze verklaring geenszins.

De geschiedinis van alle landen, van Frankrijk vooral, leert ons hoe de veroordeelen van heden de machtigen van morgen zijn, hoe de politieke vervolgingswoede zich altoos treft met hetzelfde wapen, dat zij scherpte tegen haar vijanden.

Voor Guérin, reeds veroordeeld vóór het vonnis nog geslagen was, zijn de debatten een soort van ongewilde rehabilitatie geweest, ongewild van de zijde zijner haters en vervolgers.

Schijnbaar alles verliezend, heeft hij misschien reeds alles gewonnen.

DE TACTIEK VAN PAUL KRUGER.

Onder dezen titel verhaalt Charles Leurent in de *Matin*, hoe het mogelijk was, dat de Z-Afr. Republieken zoo langzaam aan, en zonder dat de buitenwereld er veel van gewaar werd, in 't bezit zijn gekomen van een artillerie, welke boven die der Engelschen uitmunt, zoo dikwijls de laatsten tenminste niet hun scheepsgeschut in stelling brengen.

Dat—zegt de schrijver—is een der slimste zetten geweest van Paul Krüger!

Na den inval van Jameson begreep Oom Paul wel, dat er van Engelands zijde niets meer te hopen doch alles te vreezen was voor het behoud van vrede. Hij begon dan ook dadelijk in overleg met Joubert, Reitz en meer anderen, het land in staat van tegenweer te brengen. Geheime contracten werden gesloten met de firma's Schneider, Canet, Creuzot en Krupp, die zoowel veld- als vestinggeschut leverden. De Transvaalsche agenten kozen zware kanonnen met grof geschut voor de bewapening der steden Pretoria en Johannesburg en lichtere kanonnen voor de verdediging der grenzen.

Maar dat was niet genoeg: er moesten ook bekwame mannen zijn om het geschut te bedienen. De Transvaalsche Regeering wierf in den vreemde!— voornamelijk in Frankrijk en Duitschland — geëxamineerde ex-artilleristen aan, die de Boerensoldaten kwamen onderrichten. De commando's werden nu al gauw op de hoogte gebracht.

Een nog voornamer werk was 't, voor de Engelsche autoriteiten of geheime agenten, die bij zwermen in Transvaal worden aangetroffen, deze voorbereidende oorlogsmaatregelen verborgen te houden. Hoe dit klaar te spelen onder de oogen der Britsche speurhonden? Hoe in Europa de kanonnen te laten gieten, hoe ze te doen vervoeren naar Zuid-Afrika, hoe de Boeren aan de schietoefeningen te laten deelnemen zonder de aandacht der bevolking of de verdenking van rondzwervende spionnen te wekken?

Oom Paul wist het wel. Tegen goede betaling vond hij Duitsche, Fransche, en ja, ook Engelsche reeders, die in de havens te Hamburg, Antwerpen en Hâvre zware, maar goed verpakte kisten aan boord namen, wier etiquet te lezen gaf *Landbouw-machines*.

De schepen brachten hun lading over naar Lorenço-Marquez, Durban, Port-Elisabeth, of zelfs naar Kaapstad, van waar de "landbouwmachines" langs de Portugeesche of Engelsche lijnen in een minimum van tijd naar Pretoria werden vervoerd. Deze zonderlinge emballage wekte volstrekt geen argwaan bij de Britsche spoorwegmaatschappijen en haar aandeelhouders, doch wel de begeerte om zoo spoedig mogelijk een brokje te annexeeren van het land, dat zoo vruchtbaar scheen te zijn en welks industrie zulk een vlucht nam.

Maar slimme Oom Paul lachte in zijn vuistje. Hij zorgde er wel voor, de kanonnen niet uit te pakken, voor zij op een veilige en tegen verspieders-oogen gevrijwaarde plaats waren geborgen. Deze plaats lag in het noorden des lands, in de buurt van Zoutpansberg. Zoodra waren de kanonnen daar niet aangekomen, of in alle stilte werden eenige commando's Burgers opgeroepen "voor militaire manoeuvres". Wat hadden de Uitlanders ook noodig te weten, dat de Boeren zich in onbewoonde streken gingen oefenen in de bediening der kanonnen, die hun weldra zoo uitstekend te stade zouden komen?

En zoo ging de voorbereiding tot den oorlog stilletjes haar gang, terwijl men te Londen meende, dat de Boeren geen andere artillerie hadden dan een stuk of wat oude kanonnen van 1881.

Maar — zal men zeggen — de Staats- en Oorlogsbegrooting van Transvaal is toch publiek, gelijk die van elk ander land? Ja, maar Paul Krüger wist het wel zoo te plooien, dat op het budget geen cent werd uitgetrokken voor aankoop van kanonnen of dergelijke zaken.

Hoe hij dan aan 't geld kwam? Hier hebben we een sublieme heldendaad van den ouden President te vermelden. Men herinnert zich mogelijk nog, hoe de Engelsche pers indertijd de regeering der Republieken lasterde en haar verweet, dat zij zich wederrechtelijk groote sommen gelds toeëigende, dank aan het dynamiet-monopolie en andere winstafwerpende handelsbepalingen.

Welnu. Oom Paul verdroeg met geduld die lasteringen, de ergste welke een staatsman kunnen treffen, daar zij zijn persoonlijke eerlijkheid in twijfel brengen.

Maar intusschen besteedde hij het geld voor de veiligheid des lands; zijn brandkasten waren sterke vestingen en zijn rolletjes goudstukken kogel-patronen. En welke oneerlijkheid men hem ook verwijten moge, — hij heeft eerlijk de kanonnen betaald, die nu de Engelschen van de grenzen houden.

En zoo zijn de Boertjes in 't bezit gekomen van kanonnen, die gekocht, zijn men weet niet hoe, die gekomen zijn, men weet niet waar vandaan, en die voortreffelijk bediend worden door artilleristen, die uit de lucht zijn komen vallen. Om het even, dat men het *hoe* niet kent: de Engelschen krijgen er van langs, en dat is het voornaamste!

Of zij ook slim was, de tactiek van Paul Kruger?

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Wij verzoeken onzen abonnés beleefdelijk bij niet behoorlijke bestelling van ons blad op tijd en aan het door hen opgegeven adres ons van dat verzuim onmiddellijk te verwittigen. De verzending van ons blad zal in het vervolg geschieden per post 's Zaterdags met de buslichting van vijf ure 's namiddags en slechts wegens onvoorziene omstandigheden 's Zondags met de' buslichting van half elf 's voormiddags.

Tevens verzoeken wij hun, die een abonnement op ons blad wenschen te nemen, ter voorkoming van misverstand zich *rechtstreeks* te willen wenden tot ons bureau, Plein van Pietermaai, No. 129.

Officieele berichten.

Bij Koninklijk besluit, dd. 18 Januari 1900 Nº 11 is :

1°. aan den Heer Mr. Sol. C. Henriquez, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van Procureur-Generaal in de kolonie Curaçao ;

2°. benoemd :

a. tot Procureur-Generaal in de kolonie Curaçao Mr. Th. J. A. Nuijens, thans lid van het Hof van Justitie aldaar, en

b. tot lid van het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao Mr. J. B. Gorsira, thans Advocaat-Generaal bij dit college.

Havennieuws.

El Imparcial van Dinsdag ll. deelt onder voorbehoud mede, dat op de kust van Goagira door de Columbiaansche regeering beslag is gelegd op de *Rigolette*, die een groote hoeveelheid wapenen en munitie aan boord had, afkomstig uit Venezuela en bestemd voor de revolutionnairen in Colombia.

* *
*

Na de voor haar bestemde mail op zee in ontvangst genomen te hebben, is Hr. Ms. *Sommelsdijk* Woensdag uit de Curaçaosche wateren naar Suriname vertrokken.

Tot bevestiging van ons bericht der vorige week diene, dat Hr. Ms. *Zeeland*, commandant kapitein ter zee H. F. Kouwenberg, 18 Januari ll. uit Nieuwediep de reis aanvaard heeft naar de Oostkust van Zuid-Amerika en de West-Indische eilanden.

* *
*

Donderdagmorgen kwam hier op de reede het Venezolaansche oorlogsscheepje *Augusto*. Aan boord bevond zich Generaal Ruiz, die benoemd is tot Civiel en Militair Gouverneur van den Staat Zulia. Na eenige uren oponthoud, waarvan Generaal Ruiz gebruik maakte om de stad te bezichtigen, vertrok de *Augusto* naar Maracaibo.

* *
*

De Nederlandsche paketschoener *Gouverneur van den Brandhof* vertrekt aanstaanden Maandag 19 Februari naar St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven :

Leonora Centji, C. Daal, Dorotea Vda. de Ecker y fam., Andrea Fransiskeo, New York & Java Trading Co., C. van Oven, Preciliano P. Olivet, Louis Perrin, Emilio Rheinhard, Victor Wouw.

Aangeteekende stukken : R. Consolato d'Italia, Emilio Macgregor c/o Moses S. L. Maduro.

Inspectie-reis.

Woensdagavond is de Gouverneur der kolonie met de Heeren, die ZHEG. vergezelden, van de inspectie-reis in de beneden-districten van het eiland teruggekeerd.

Een verzoek.

Wij weten niet of de redactie van het *Diario del Comercio* ook de verantwoordelijkheid op zich neemt voor de telegrafische berichten, welke het dagelijks geeft.

Mocht dit echter het geval zijn, dan zouden wij gaarne zien, dat genoemd *Diario* ook de bewijzen gaf van hetgeen het in zijn nummer van 14 Februari zoo maar klakkeloos neerschreef en wij hier gecursiveerd laten volgen :

El proyecto de ley presentado por Mr. Waldeck Rousseau acerca de la actitud *de los miembros del clero, que han excitado á la revolución armada ó á la desobediencia á las leyes*, ofrece al Gobierno.......

Uit het vervolg van ditzelfde bericht en den samenhang daarvan met de laatste zinsnede wordt verder

---

—Bo ta papia berdad, Erdhofen, tabata es respondi sombrío, koe a sali for di su boca.

Es palabranan ai a impresiona es dos senjornan koe nan a keda miré i nan a trata pa bolbé riba nan asuntoe principal. Senjor Branden tabata encargar pa formula un proyecto di es combenio, como é tabata keré koe sin necesidad di papia personalmente coe toer es otro socionan, es asuntoe por bien ta hacir.

—Esai ta mi asuntoe anto, senjor Branden tabata bisa. Aparentemente senjor Von Steinfels lo no poné atencion si mi trata coe né sol. Mi ta bisa aparentemente, pasobra é tin un sintimentoe masjar fini pa motiboe di su estado penoso i també é ta asina fucil pa penetra, koe casi hende mester consegé di ta provisto na es ocasion aki i na otro, di un bistir impenetrabel, koe hende no por mira directamente den su coerazon.

Waldenburg a sigi es palabranan ai coe atencion. E tabata sagudi su cabez cada bez, ma é no a bolbé riba es obheto trobé, ma el a dirigié na Erdhofen puntrando :

—Bo a tendé algun dia pasar algo di Reinier ?

—Nó, a pasa hopi siman caba koe é no ta doena un senjal di bida. El a jega di skirbi masjar desfavorabel riba estado di su muger. Loké nan tabata tendé, parcé ta berdad : no por salbé. Bien koe pa es cuidanza koe é ta haja por tené algo na bida. Afortunadamente koe Leopold su placa ta permitié di poerba toer cos. Di binimentoe na su patria no ta di corda.

Despues di es combersacion aki, es plan di plantamentoe di es terreno preparar a bini clar asina liger, koe toer es nan koe a toema parti aden també senjor Von Reinier, a haja un bewijs di entrada pa nan sabi.

CAPITULO XIII.

Dilanti un edificio humilde ma largoe di es pueblecito Nesthausen un garosji di meubel a keda para koe mester ta henter mobilario di un famia. Papel i otro cos tabata boela di un camina na otro den awa riba plaveisel, pasobra awa a cai.

Es edificio tabata doena un impresion desconsoladora den luz sombria di es dia nada cariñosa. Es bentananan na muraja tabata parcé poco wowo sin luz, i tabata parcé koe es dak pisar di pantji tabata primi es edificio manera un carga pisar.

Major parti di es meubelnan tabata sacar caba for di es garosji. Es dos trahadornan, koe hustamente a caba di pusja un bufete na kantoe di garosji, a keda para ta spera. Un di nan tabata para descuidar coe su manga di camisa toer na stof geleun contra un sofá ; es otro a cohé un boter di den hoeki, el a miré den luz i el a hibé na su boca. Agradablemente el a pasa patrás di su mân brutoe riba su mustasji i dici coe desprecio :

—Pues, Johan, nos a jega di carga meubel mas fini.

— Toch esakinan ta basta bon, es otro dici, pasando su manoe riba un panja di damast.

—Com bo por ta papia asina es otro tabata sigi ; mira es cos ai. Toer ta kibrar. I é mester a costa basta placa i nan no tabata tené mân riba djé. Sigur lo ta un koe lo tabata importé poco, es senjorita dici aja riba. I loke ta es intendente, nan no ta papia muchoe bon di djé.

—Com bo por sâ ? es otro a puntra.

—Bo no tin wowo anto ? donjo di es boter a respondé, koe pa su desgracia no tabatin nada mas den es boter, ora el a hizé den laria. Ta un anja pasar nos a carga es cosnan aki (coe un movecion di su mân el a moenstra na es cosnan koe tabata den garosji) for di Münberg, i awor trobé un cambio di guarnicion. Ma ata es soldatnan ta baha; coeminza traha, pa nos saca es último cosnan aki.

Obedecido es hoben Johan a juda carga es meubel pisar, mientra é tabata grita es soldatnan sjangrinar :

—Mira, flohonan, si pa cada meubel boso toema mei ora anto nos ta keda aki té majan mainta.

Sin haci caso di es trahadornan, es cuatro soldatnan a keda para na es garosji i tabata hari, mirando na un porta koe tin un trapi den djé.

—Sosega bo noema, un di nan dici, nos no por haci nada. Muger di es intendente ta camna riba manera un loco. Tres bez caba nos mester a poné es kasji na un otro camina i sigur ainda nos tin di traha coe né. *E ta sigi.*

niet onduidelijk te verstaan gegeven, dat onder anderen ook Mgr. GOUTHESOULARD tot die "revolutionnaire" geestelijken behoort.

Colombia

Berichten uit deze republiek melden, dat de revolutie zich wederom uitbreidt als eene olievlak, dank aan den krachtigen, kwalijk bedekten steun, dien zij uit Venezuela ontvangen. De revolutionnairen moeten weer verschillende overwinningen behaald en verscheidene steden bezet hebben. Dat er voeling bestaat tusschen de revolutie, die in Venezuela gezegevierd heeft en in Colombia zegevieren wil, kan o. a. ook daaruit blijken, dat, toen in het begin dezer maand de *Merida* hier aankwam aan boord hebbend de echtgenoote van Generaal CASTRO, er zich ook een bloemstuk in de salon bevond: *De Revolutionnairen van Colombia aan Zoila de Castro.*

Wat anders zegt ook de benoeming van BENJAMIN RUIZ tot President van Maracaibo en Zulia? Deze heer is geen Venezolaan, maar een Colombiaan behoorend tot de revolutionnaire partij in Colombia. Waartoe wordt hij anders aan de grenzen geplaatst, tenzij om het vuur in Colombia aan te blazen? Geen wonder, dat de burgerij van Maracaibo niet gesteld is op de ontvangst van zulk een president.

Ingezonden Mededeelingen.

HERSTEL DER KRACHTEN.

Wij allen schijnen sterk te zijn. Maar wij voelen ook, dat onze spieren zonder kracht zijn, wanneer wij ze noodig hebben bij het werk. Doch wat *is* kracht, wat *brengt* kracht voort? In vijf woorden: *Kracht komt van verteerd voedsel.* En wanneer het spijsverteringsproces wordt belemmerd, wat staat u dan te wachten? Wel, zwakte, en daarbij nog een werkelooze lever, een verward zenuwgestel, slapeloosheid, vermagering, wezenloosheid, de verkoudheid met hoest en hoogstwaarschijnlijk een van beiden of een kwijnende tering, die u jarenlang een ellendig bestaan doet voortsleepen, of een vliegende tering, die u in zes weken naar het kerkhof brengt. Ziedaar hoe het met onze krachten gaat en wat er later mede gebeurt. Indien er een macht is om in zulke gevallen te helpen dan is het

HET PREPARAAT

VAN WAMPOLE

dat bereid is uit de voedende bestanddeelen van zuivere Levertraan, door ons getrokken uit versche levers van kabeljauw, *zonder walgelijken smaak en reuk*, vermengd met Hypophosphiten-siroop, Extracten van mout en wilde kersenschillen. Wampole's preparaat wekt den eetlust op, bevordert de spijsvertering, geeft kracht aan ieder werkend lichaamsdeel, zoodat de patient in staat is met goed gevolg een ziekte aan te vallen, die op een andere wijze noodlottig worden kan. Het is een geneesmiddel zoo zoet als honig, bereid in het licht der moderne wetenschap en met de hulp der grootste ondervinding. Het heeft zijns gelijken niet; zijn verdienste is het preparaat geheel en al eigen. Het is niet een ouderwetsch mengsel, maar een goed werkend geneesmiddel overeenkomstig den tijd, ja zelfs een feit, dat den tijd vooruitgeloopen is. Alleen het onvervalschte preparaat geeft reeds goede resultaten na de eerste dosis. Men kan er niet mede bedrogen worden. Bij alle apothekers wordt het verkocht. (3)

---o---

"EMULSION DE SCOTT".

Valencia (Ven). 4 de Mayo, 1894.
Srs. Scott y Bowne. Nva York.

Muy Señores míos: Tengo especial placer en participarles que he usado siempre con el mayor éxito la "Emulsión de Scott" la cual están asociados dos agentes medicamentosos de gran importancia, cuales son: el aceite de hígado de bacalao y los hipofosfitos.

Me suscribo de Uds. Atmo S.S.,
Dr. Gabriel Castrillo.

La Semana Cristiana Ilustrada.

Hemos tenido el gusto de recibir el número correspondiente al último jueves de esta hermosa publicación que nos permitimos recomendar á nuestros lectores como un excelente medio de adquirir á precio sumamente módico un magnífico año cristiano ilustrado con más de 400 bonitos grabados.

Precio por un año 8 fr. 50. Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3. rue Seguier.—Paris.

NEDERLAND.

Dr. Leyds op het Hofbal.

Terwijl sommige bladen nogal ophef maakten van het feit, dat Dr. Leyds op het hofbal een en andermaal door H. M. de Koningin werd aangesproken, schrijft de auteur van de "brieven uit de hofstad" in de *Arnh. Ct.* meer nuchter: "Op het hofbal was natuurlijk Dr. Leyds de man, die bijzondere aandacht trok en wiens herhaalde samensprekingen met de beide Koninginnen druk werden gecommentarieerd. Maar of de nieuwsgierigheid omtrent het gesprokene, indien het in een stenografisch verslag werd gepubliceerd, wel over die publicatie voldaan zou wezen, waag ik toch te betwijfelen. Zij zou ons denkelijk slechts eenige algemeenheden over de dapperheid der Boeren en over hun beleid, alsmede eenige woorden van beklag over de bloedige offers en van waardeering voor het optreden van het Roode Kruis brengen. Waarom de Transvaalsche gezant nu juist zoo verbazend veel gouden borduursel op zijn statierok had, waar men van hem juist republikeinschen eenvoud verwachten zou, — was een tweede vraag, die uiteraard door menig balbezoeker gedaan werd."

BUITENLAND.

Frankrijk.—Wij kunnen onzen lezers hier nog de woorden mededeelen, door de twee veroordeelden Déroulède en Guérin bij het vernemen van hun vonnis tot de leden van het Hooggerechtshof gericht.

„Ik geef niets om de veroordeeling, waarmede mijn politieke vijanden mij treffen," riep Paul Déroulède uit. "Begraaft mij, zoo het u goeddunkt, op een ver afgelegen eiland. Het uur van mijn terugkeer is er niet minder zeker en onvermijdelijk om. Ik zal terugkomen, wanneer de rechtvaardigheid weder in Frankrijk beoefend wordt en de geheele natie zal zijn bevrijd."

En de held van fort Chabrol, wat had deze na de uitspraak van het vonnis aan te merken?

„Verwacht van mij geen woord van spijt over de daden, door mij verricht, noch een verzoek om genade," sprak Jules Guérin tot zijne rechters. „Heden ben ik veroordeeld en ik verzeker u met de hand op het hart, dat dit op het oogenblik niet sneller klopt dan vóór het vernemen van mijn vonnis."

Transvaal.—In dezen tijd van bloedvergieten in Z-Afrika is het wel eigenaardig te vernemen, wat het Engelsche weekblad *Tit-Bits* verhaalt van sommige soldaten van het Engelsche leger in die streken, die op wonderbaarlijke wijze gespaard bleven, hoewel hun leven in onmiddellijk gevaar zweefde.

De Boeren schoten op een gepantserden trein tusschen Estcourt en Colenso. Een van hunne granaten trof den arm van een der tersche fuseliers, zoodat hij ronddraaide en luitenant Alexander op den hals sloeg. Tegelijkertijd sprong het projectiel uiteen, bijna vlak in het gelaat van den luitenant, die evenwel niet gekwetst werd, ofschoon hij eenige oogenblikken verblind was.

Van een soldaat te Ladysmith werd door een granaat de bajonet in een kurketrekker veranderd en zijn waterflesch stukgeslagen, terwijl de man zelf ongedeerd bleef. Een ander soldaat, die in zijn borstzak een sigarettenkoker droeg, werd gered doordat een kogel daarop afstuitte, zoodat de kracht van het projectiel gebroken werd.

Een vrijwilliger van het garnizoen van het Fort Molineux werd bij de ontruiming van Colenso door de Boeren achtervolgd en sprong onder een hagelbui van kogels in de rivier. Hij dook van tijd tot tijd onder water en bereikte zoodoende, daar hij een goed zwemmer was, ongedeerd den anderen oever.

Luitenant H. Brooke van het 9de regiment lanciers reed met eenige manschappen nabij de Oranjerivier op verkenning uit. Hij was van zijn paard gestegen op eenigen afstand van zijne manschappen en maakte een vluchtige schets van de stellingen van den vijand, toen hij opeens door een dertigtal Boeren beschoten werd. Snel steeg hij te paard, en terwijl hij dit deed, floot een kogel onder zijn been door, een 2e doorboorde zijn helm en een 3e doodde zijn paard. Hij liep nu hard weg, door de Boeren te paard achtervolgd, en had het geluk over een ijzerdraadversperring te ontsnappen, die de Boeren niet konden overspringen. Al dien tijd hadden de kogels hem om de ooren gefloten zonder hem te treffen.

In het gevecht bij Rietfontein werd van een soldaat van het Gloucestershire-regiment het geweer stuk geschoten, terwijl een tweede kogel een van zijne schouderlappen wegnam: de man bleef ongedeerd.

Een ander soldaat werd nog wonderbaarlijker gespaard. Zijn oor werd nl. door een voorbijvliegenden kogel alleen geschaafd.

Maar de verwonderlijkste redding was zeker wel die van een Gordon-Hooglander, die door het hoofd geschoten werd. Toen hij begraven zou worden, daar men meende dat hij dood was, bespeurde men nog teekenen van leven en werd hij naar het hospitaal vervoerd. Na drie dagen bewusteloos te zijn gebleven, begon hij, tot groote verbazing van de artsen, beter te worden, en men heeft thans alle hoop hem in het leven te behouden.

—Omtrent de begrafenis van generaal Wanchope gevallen aan het hoofd der Hooglanders-brigade, de zoogenaamde "Zwarte Wacht" in den slag bij Magersfontein schrijft de correspondent van de *Daily News*:

Driehonderd meter verwijderd van de kleine gemeente Modder-rivier, lag, op den avond van Dinsdag 13 December, juist toen de zon in een gloed, zooals men dien slechts in Afrika zien kan, onderging, een lang ondiep graf open in het midden van een veld. In 't Westen kabbelde de breede rivier met zijn begroeide oevers, in 't Oosten zagen de nog door den vijand ingenomen hoogten dreigend neer: naar het Noorden en Zuiden lag rustig het golvende veld; op een kleinen afstand van dat graf lagen een vijftigtal doode Hooglanders, geheel gekleed, zooals ze in den slag gevallen waren: ze waren hun aanvoerder naar het oorlogsveld gevolgd, ze zouden hem ook in het graf volgen. Hoe ernstig en droevig zagen die dooden er uit met hun gezichten naar den hemel gekeerd, met hun groote handen tot vuisten gebald in den laatsten doodstrijd, en de wenkbrauwen saamgetrokken zooals ze geweest waren in het hevige gevecht. De kleeding waarvan ieder Hooglandsche stam zoo houdt, zag men hier overal, en, terwijl ik daarnaar keek, kwam uit de verte het geluid van doedelzakken, het was de generaal, die zich bij zijn manschappen kwam voegen.

Daar, vlak onder de oogen van den vijand bewoog zich langzaam en statig voort alles wat over was van de Hoogland-brigade. Voor hen uit ging de aalmoezenier, blootshoofds, gekleed in zijn ambtsgewaad, dan zestien spelers met de doedelzakken, en daarachter met gekruiste armen de Hooglanders, gekleed in het vol ornaat van hun regiment, en in het midden de doode generaal, gedragen door vier van zijn kameraden. Daar klonken de doedelzakken op de wijs van "The Flowers of the Forest", nu breed uitgalmend, trotsch en hoog, zoodat de hoofden der soldaten fier in den nek geworpen werden en in de oogen zag men tranen schitteren met een glans als van zonlicht op staal: dan klonk de muziek zacht-klagend als het geween van een vrouw om haar eerstgeborene, zoodat de fiere hoofden omlaag gingen, tot ze neerhingen op hijgende borsten, en de tranen vielen langs de vermoeide gelaten vol litteekens, en schokkende snikken verbraken het plechtige rhytme van den doodenmarsch.

Rechtop liepen ze naar het graf, gingen dan samen op een afstand staan, terwijl de generaal in het ondiepe graf gelegd werd, omringd door vier gewapende mannen, waar alleen de zoon van den doode en een kleine rest van officieren met den kapelaan en de doedelzakspelers vlak bij stonden, terwijl er een plechtige dienst werd gehouden.

Toen hoorden we de doedelzakken nog eens en "Lochabor no more" klonk door de stilte als een angstgeschrei, zoodat men in gedachte de weduwe in haar Hoogland thuis hoorde weenen om den strijder, dien ze nooit meer welkom kon heeten. Toen als gedreven door de toovermacht van

-éénzelfde gedachte, keerden de soldaten hun vochtige oogen van het graf naar de hoogten, waar Cronjé, de "Leeuw van Afrika", en zijn mannen stonden. En elke wang gloeide, en elke mond kreeg een scherper trek, en de aderen op de handen, die naar de geweren grepen, zwollen tot barstens toe op, en de uitdrukking van deze zwijgende gewapende mannen was welsprekender dan redenaars. Want op ieders gelaat was wraak te lezen en ieders oog dorstte naar bloed. God moge de Boeren helpen, wanneer het gevecht met de Hooglanders begint! God neme de zielen der Boeren tot zich als de Hooglanders weer hun bajonetten gebruiken, want noch de dood, noch de hel, noch iets zal de Schotten terughouden van hun wraak.

Aan het hoofd van het graf, het dichtst bij den vijand, was de generaal neergelegd, zijn officieren stonden rondom hem, terwijl daarachter zijn soldaten in een dubbele lijn, in hun dekens gewikkeld, werden begraven. Geen schot werd gelost bij de dooden, alleen een saluut werd gegeven en toen trokken de mannen naar het kamp, terwijl de duisternis van een Afrikaanschen nacht het veld omhulde.

—De telegraaf meldde in de afgeloopen week verschillende overwinningen der Boeren. Generaal Buller is over de Tugela teruggeslagen en Joubert zit hem na met 6000 man. Het getal verliezen der Engelschen is nog niet juist bekend.

Maarschalk Roberts heeft gevolg gegeven aan zijn plan, om in den Oranje-Vrijstaat te vallen. Met bijna 50,000 man en 150 kanonnen is hij de grenzen overgetrokken bij Magersfontein. Wij zijn zeer benieuwd iets van die manoeuvre te vernemen; want de Boeren waren er op voorbereid. Tot nog toe heeft echter geene enkele ontmoeting plaats gehad. Komt echter de botsing, dan kan ze niet anders dan vreeselijk zijn.

Tot nog toe verloren de Engelschen: 664 officieren en 9,871 soldaten verdeeld als volgt: 152 officieren gesneuveld; gewond 380, verdwenen 112; soldaten 1,477 gesneuveld, gewond 5,050, verdwenen 2,787; op andere wijzen verloren 563. Een gezamenlijk bedrag dus van buiten gevecht gestelden van *10,521* manschappen.

Duitschland. — De twee groote militaire hospitalen te Berlijn worden bediend door Zusters Franciscanessen, genaamd grijze zusters, die er zich, op aandringen van keizerin Augusta, met de verpleging van zieken belasten. Nu heeft dezer dagen het Protestantsche consistorie te Brandenburg tot de regeering het verzoek gericht, om die Katholieke religieuzen door Protestantsche diaconessen te vervangen. Doch de minister van oorlog, geraadpleegd over de wenschelijkheid dezer verandering, heeft ridderlijk verklaard, dat hij hoogst tevreden is over de dienst der religieuzen en dat er niet het geringste op hare wijze van verpleging valt aan te merken.

Voor dit ridderlijk antwoord verdient de minister wel een woordje van lof!

ADVERTENTIEN.

E. Imprenta de la Librería de A. BETHENCOURT E HIJOS, Curaçao.